

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218
Šablona	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Označení materiálu	VY_32_INOVACEKalandrova02
Vypracoval, Dne	Mgr. Lucie Kalandrová, 25.9.2013
Ověřeno (datum)	26.9.2013
Předmět	Základy společenských věd
Třída	
Téma hodiny	Republiky
Druh materiálu	PowerPointová prezentace
Anotace	Študenti získají znalosti v oblasti státovědy. Procvičí tuto problematiku v závěrečných otázkách a připojí svoje postřehy k danému tématu.

Republiky

- Původ slova „republika“
 - res publica = věc veřejná
 - vládnutí má být věcí veřejnou = záležitostí všech
- Republika = typ státu, v jehož čele je zvolená osoba, a to pomocí přímé / nepřímé volby. Zvolená osoba je v čele státu na omezenou dobu (x monarchie).

Historie

- **Starověké Řecko, Řím** – republiky ve formě:
 - a) aristokracie = volí pouze privilegovaní
 - b) demokracie = volí všichni kromě otroků
 - POZN: velice často tzv. městské rep. = polis / civitas

?: Uvažuj, jaká práva měli otroci v Athénách.

- **Středověk**
 - republiky jen výjimečně jako městské rep.– např. v Itálii
- **Novověk**
 - 2/3 existujících států jsou republiky – a sice prezidentské, parlamentní a kancléřské.

Prezidentské republiky

- **Historie:**

- Vznik prez. rep. souvisí s formováním politického systému USA – 1787 (1776), které bylo ovlivněno evropskými intelektuály tehdejší doby.

- **Charakteristika prezidenta:**

- reálná hlava státu, silná pozice
- volen občany – přímo / nepřímo
- jmenuje / odvolává vládu = ministři se za svou práci zodpovídají přímo prezidentovi
- předseda vlády
- právo veta (avšak překonatelné)
- nemůže rozpustit parlament

Prezidentské republiky

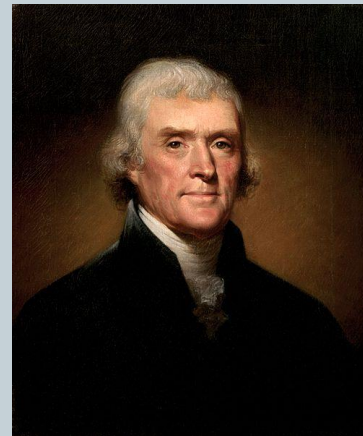
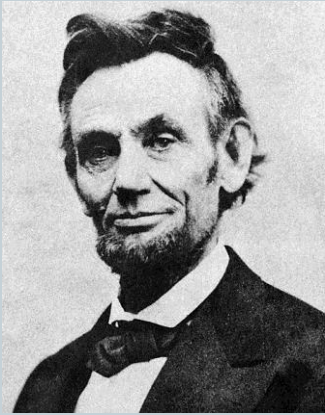

- **Další vlastnosti prezidentských republik:**
 - vláda se nezodpovídá parlamentu - parlament nemůže vyslovit vládě nedůvěru – znamenalo by to zpochybnění prezidenta!
= prezident + vláda jsou na parlamentu nezávislí
 - parlament nemá právo kontrolovat stát.správu
 - pozice v exekutivě je neslučitelná s pozicí v legislativě
 - činnost exekutivy, legislativy a stát.správy je kontrolována soudy

Prezidentská republika (USA)

- ? : Poznej americké prezidenty

Obrázek č.1-6

Cvičení

- Doplněte

Republika je státní forma, ve kterépanovnický úřad.
Zvolená osoba je volena do úřadu na dobu.

Její představitelé jsou voleni na základě.... Státní moc se
odvíjí od....Prezident je zároveň.....

V prezidentském systému je vládní mocna
zákonodárné (pokud jde o ustavení a kontrolu).

Kontrolu zákonodárné a výkonné moci provádějí..... Přímá
volba prezidenta a parlamentu však, že daný systém
musí být prezidentský.

Řešení

- Řešení
 - Obr.č.1 A.Lincoln (1861-1865)
 - Obr.č.2 R.Raegan (1981-1989)
 - Obr.č.3 J.F.Kennedy (1961-1963)
 - Obr.č.4 B.Clinton (1993-2001)
 - Obr.č.5 G.Washington (1789-1797)
 - Obr.č.6 T.Jefferson (1801-1809)

Řešení

- Řešení doplňovačky
 - Neexistuje, omezenou, ústavy, lidu, premiérem, nezávislá, soudy, neznamená.

Zdroje a prameny

- Obrázek č.1: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Abraham_Lincoln_April_10_1865.jpg)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Abraham_Lincoln_April_10_1865.jpg Autor: Soerfm
- Obrázek č.2: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Official_Portrait_of_President_Reagan_1981-cropped.jpg)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Official_Portrait_of_President_Reagan_1981-cropped.jpg
Autor: White House Photographic Office
- Obrázek č.3: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://en.wikipedia.org/wiki/File:JohnFK.png)
<http://en.wikipedia.org/wiki/File:JohnFK.png> Autor: Alfred Eisenstaedt - White House Press Office (WHPO)
- Obrázek č.4: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bill_Clinton.jpg)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bill_Clinton.jpg Autor: Bob McNeely, The White House
- Obrázek č.5: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gilbert_Stuart,_George_Washington_(Lansdowne_portrait,_1796).jpg)
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gilbert_Stuart,_George_Washington_\(Lansdowne_portrait,_1796\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gilbert_Stuart,_George_Washington_(Lansdowne_portrait,_1796).jpg) Autor: National Portrait Gallery
- Obrázek č.6: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Thomas_Jefferson_by_Rembrandt_Peale,_1800.jpg)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Thomas_Jefferson_by_Rembrandt_Peale,_1800.jpg Autor: White House Historical Association